

Svensk Grammatik

Ordklasser

Av Jerry Andersson

Innehållsförteckning

Teori

Substantiv	1
Adjektiv	3
Räkneord	4
Pronomen	5
Verb	7
Adverb	9
Prepositioner	10
Konjunktioner	11
Integjektioner	12

Övningar

Substantiv övning 1	13
Substantiv facit övning 1	14
Substantiv övning 2	15
Substantiv facit övning 2	16
Adjektiv	17
Adjektiv facit	19
Pronomen övning 1	21
Pronomen facit övning 1	23
Pronomen övning 2	25
Pronomen facit övning 2	26
Verb	27
Verb facit	30
Adverb	33
Adverb facit	34
Konjunktioner	35
Konjunktioner facit	36
Repetition	37
Repetition facit	39

Substantiv

©Jerry Andersson

Substantiv är ord som är benämningar på a) djur b) saker c) känslor d) egenskaper och e) tillstånd.
f) Egenamn är också substantiv.

Man kan sätta en, ett eller flera framför substantiv.

- a) hund, häst
- b) stol, bok, penna
- c) glädje, vrede, bedrövelse
- d) snabbhet, begåvning, slarvighet
- e) molnighet, trötthet, liv, sömn
- f) Åland, Alperna, Roger, Misse

A. Numerus (antal)

- a) singular (ental)
- b) plural (flertal)

Substantivets deklinationer (böjningssätt)

1. flicka	<u>flickor</u>	
2. pojke	<u>pojkar</u>	-or, -ar, -er, -r, -n är pluraländelser.
3. bild	<u>bilder</u>	Resten av ordet kallas <u>stam</u> . <u>flick(or)</u> , <u>poj(k)ar</u>
4. sko	<u>sko</u>	
5. hjärta	<u>hjärtan</u>	
6. träd	<u>träd</u>	

B. Form

- a) obestämd form: vägg, väggar, träd (en, ett, flera)
- b) bestämd form: väggen, väggarna, trädet (den, det, de)

C. Genus (kön)

1. maskulinum (han-kön)	pojke, man, herre	Den här indelningen anger <u>pronomi-</u>
<u>nell</u> <u>genus</u> . Den talar om vilket pronomen (han, hon, den eller det) substantivet hör ihop med.
2. femininum (hon-kön)	flicka, kvinna, dam	
3. reale (den-kön)	bänk, våning	
4. neutrum (det-kön)	bord, hus	

En annan indelning är:

1. n-genus	<u>en</u> pojke, <u>den</u> pojken	Den här indelningen anger <u>artikelgenus</u> .
2. t-genus	<u>ett</u> bord, <u>det</u> bordet	Den visar vilken obestämd och bestämd artikel som hör till substantivet.

D. Kasus (satsdelform)

1. grundform	pojke, pojkar, pojken, pojkarna	Förr hade svenska fyra <u>kasus</u> .
2. genitiv	ägande
pojkes, pojkars, pojkens, pojkarnas	Böjningsändelserna försvann efter hand och nominativ, ackusativ och dativ sammanföll till en grupp; den vi i dag kallar grundform.

E. Substantivets indelning efter betydelse

1. Konkreta substantiv (gripbara, åskådliga för sinnen (kan ses, höras, kännas.))

- a) egennamn Lars, Malmö, Aftonbladet
- b) artnamn människa, häst, äpple, fönster
- c) kollektiva substantiv folk, armé, klass, besättning
- d) ämnesnamn järn, cement, vatten, mjöl, betong

Gränsen mellan abstrakter och konkreta är oklar och flytande. De konkreta kan föras till någon av dessa grupper.

2. Abstrakta substantiv (ogripbara, icke åskådliga)

Många abstrakta substantiv kan placeras i någon av dessa grupper. De rena abstrakterna kan inte bilda plural.

- a) känslor glädje, vrede, överraskning, rädsla, lycka
- b) egenskaper styrka, flit, snabbhet, begåvning
- c) tillstånd sömn, liv, vaka
- d) förlopp tänkande, gående, tävling, ritt, slätter
- e) förhållande avstånd, läge, tid

En stor grupp abstrakter är bildade av adjektiv: sanning, flit, glädje, falskhet. Andra är gjorda av verb: sömn, vaka, tävling. Många substantiv på -an är abstrakta: början, ansökan, predikan, påverkan

Adjektiv

©Jerry Andersson

Adjektiv talar om hur något är eller ser ut: liten, krokig, grön.

Några adjektiv talar om läge: övre, undre, höger, sydlig

Andra anger tid; förra, senare

A. Komparation (jämförelse)

Positiv	Komparativ	Superlativ	
stark	stark <u>are</u>	stark <u>ast</u>	Komparation med ändelser I den andra gruppen får de flesta omljud i komparativ och superlativ.
vänlig	vänlig <u>are</u>	vänlig <u>ast</u>	
slö	slö <u>are</u>	slö <u>ast</u>	
1. tung	tyng <u>re</u>	tyng <u>st</u>	
lång	läng <u>re</u>	läng <u>st</u>	
grov	grö <u>vre</u>	grö <u>vst</u>	
god	bät <u>tre</u>	bät <u>tre</u>	Oregelbunden komparation
2. dålig	säm <u>re</u>	säm <u>st</u>	
gammal	äld <u>re</u>	äld <u>st</u>	
liten	mind <u>re</u>	mind <u>st</u>	
3. nitisk	mer nitisk	mest nitisk	Komparation med mer och mest
gammaldags	mera gammaldags	mest gammaldags	

Följande grupper av adjektiv kompareras med mer och mest:

adjektiv på -isk krigisk, nitisk, partisk
adjektiv p -s gammaldags
adjektiv på -a långväga
presens participer lysande, rasande, undrande
perfekt participer saknad, begåvad, fångad

En del adjektiv finns endast i komparativ

främre-grämst
bakre - bakerst
inre - innerst
övre - överst
närmare - närmast

B. Deklination (böjningssätt)

Adjektiven rättar sin böjning efter det substantiv eller pronomen det hör samman med.

en stor pojke, stora pojkar, det är stort

C. Absolut komparativ

Adjektivet komparativform används även om det inte är fråga om någon jämförelse.

Jag mötte en äldre herre. De tog en längre promenad. Vi åt en bättre middag.

Här görs ingen egentlig jämförelse. "en äldre herre" brtyder ungefär "en gammal herre"; "en längre promedad" är det samma som "en ganska lång promenad."

D. Absolut superlativ

Adjektivet superlativform används även om det inte är fråga om någon jämförelse.

Jag ska göra det med största nöje. Han hade inte gjort de ringaste framsteg.

Här finns ingen jämförelse. "med största nöje" betyder "med mycket stort nöje". Med meningen "Han hade inte gjort de ringaste framsteg." vill man säga att han inte hade gjort några framsteg alls.

Räkneord

©Jerry Andersson

- A. Grundtal 1, 2, tre, fyra, 5
B. Ordningstal första, andra, tredje. 1:a, 2:a, 3:e

Våra siffror är arabiska.

Romerska siffror

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X

V = 5

X = 10

L = 50

C = 100

D = 500

M = 1000

Pronomen

©Jerry Andersson

Pronomen är ersättningsord. De ersätter substantiv i en mening.

stolen - den, pojken - han, flickan - hon, vädret - det.

De omgivande meningarna ger pronominet dess betydelse.

A. Personliga pronomen

		<u>subjektsform</u>	<u>objektsform</u>	
s	1:a pers	jag	mig	De gav boken <u>till honom</u> .
i	2:a pers	du	dig	s p ao dativobjekt.
n		han	honom	
g		hon	hennes	Han har frågat <u>dem</u> .
u	3:e pers	den	den	s p ackusativobjekt
l		det	det	
				Han blir subjekt i alla meningar.
				Honom blir objekt i alla meningar.
p	1:a pers	vi	oss	
l	2:a pers	ni	er	
u	3:e pers	de	dem	
r				

B. Possessiva pronomen

s	1:a pers	min, mitt, mina	
i	2:a pers	din, ditt, dina	
n		hans	Possessiva pronomen anger ägare.
g		hennes	
u	3:e pers	dess	
l		dess	
p	1:a pers	vår, vårt, våra	
l	2:a pers	er, ert, era	
u	3:e pers	deras	
r			

C. Reflexiva pronomen

sig, sin

Reflexiva pronomen syftar tillbaka på satsens subjekt

Erik har slagit sig.

subj refl.pronomen

D. **Reciprokt pronomen** (ömsesidigt)

varandra

De hjälpte varandra.

E. **Demonstrativa pronomen** (utpekande)

den, det, de

den här, det här, de här, denne, dessa

densamme, detsamma

sådan, sådant, sådana

själv, självt, själva

Den tavlan är vackrast. Så var det med den saken.

På torget träffade han Magnus. Denne berättade om sitt nya arbete.

De har alltid drömt om ett sådant hus.

Han är alltid densamme.

Presidenten själv ledde debatten.

Demonstrativa pronomen syftar oftast på endast ett substantiv.

Dessa pronomen kan syfta både framåt och bakåt, även in i föregående mening.

F. **Determinativa pronomen** (framåtsyftande)

den, de, sådan

Till hans förtjänster hör också den att kunna tiga.

Den tid kommer, då ni får lön för mödan.

Determinativa pronomen syftar alltid framåt.

De får sin betydelse bestämd genom en följande bisats. Det kan vara en relativ bisats, en att-sats, en tidsbisats eller en infinitiv.

Den som lever får se.

Han fick en sådan framgång, att han blev en rik man.

Den dag som har gått kommer aldrig tillbaka.

G. **Relativa pronomen**

som, vilken, vad, vars

Relativa pronomen inleder bisats och syftar tillbaka på något tidigare nämnt. (korrelatet)

En man, som satt i bussen, hade sett olyckan.

Han är en person, vars råd alltid är värdefulla.

H. **Interrogativa pronomen** (frågande)

Vem?, Vad?, Vilken?, Hurdan?

I. **Indefinita pronomen (obestämda)**

man, ingen, varje, någon, alla, många, var och en, allting, somliga, annan.

Indefinita pronomen har en obestämd betydelse. Det framgår inte exakt vem som åsyftas eller hur stor mängd som omtalas.

Verb

©Jerry Andersson

Verb talar om vad någon gör eller vad som sker.

Man kan sätta att framför verbets grundform.

A. Tema

Infinitiv	Imperfekt	Supinum	Perfekt particip
spela	spelade	spelat	spelad
springa	sprang	sprungit	sprungen
Används till presens	Används i imperfekt	Används till perfekt	Används efter jag (osv) är eller blir
futurum		pluskvamperfekt	

B. Tempus

presens	spela
imperfekt	spelade
perfekt	har spelat
pluskvamperfekt	hade spelat
futurum	ska spela

C. Hjälpverb och huvudverb

Hjälpverb

Temporala hjälpverb	ha, ska, kommer att	Hjälper till att bilda perf, pluskvamp och futurum.
Passivbildande hjälpverb	vara, bliva	Hjälper till att bilda passivum.
Modala hjälpverb	måste, vilja, kunna, böra, lär, låta, få, göra	Hjälper till att modifiera (lätt förändra) huvudverbets betydelse.

I meningen "Du måste skriva" har skriva delvis annan innebörd än i "Du skriver".
"Han vill låna bilen" skiljer sig från "Han lånar bilen".
Vi lät honom låna bilen. Får jag låna bilen? Ja, gör det.
De fick veta att ni bor i Skåne.

Verb som passar in i luckorna

Huvudverbet är meningens viktigaste verb. Det innehåller tidsformens betydelsekärna är hjälpverb.

Ett huvudverb kan dessutom stå som enda verbform i en mening.

Vi hade ätit middag. Hade talar tillsammans med ätit endast om att tidsformen är pluskvamperfekt, och är alltså ett hjälpverb.
Ätit är den viktigaste verbformen, den talar om vilken handling som utfördes, den anger betydelsen. Ätit är huvudverb.

	spela
	spelat
	spelad

D. Imperativ

Imperativ är verbets uppmaningsform. Läs! Spring! Kasta!

E. Finita och infinita verbformer

Finita (kan ensamma vara predik) Infinita (kan inte ensamma vara predikat)

presens	jagar	infinitiv	jaga
imperfekt	jagade	supinum	jagat
imperativ	Jaga!	perfekt particip	jagad
		presens particip	jagande

Enkla verbformer som passar i luckan är finita.

Han

Imperativformen kan ju bilda egen mening och är förstås också finit.

Participformerna är verbets adjektivformer.

Används som attribut eller predikatsfyllnad.

F. Starka och svaga verb

Starka verb får voaklväxling (avljud) i imperfekt, supinum och perfekt particip.

Imperfektformen har dessutom bara en stavelse.

springa	sprang	sprungit	sprungen
bita	bet	bitit	biten

Svaga verb böjs enbart med ändelser.

börja	började	börjat	börjad
-------	---------	--------	--------

G. Aktiv och passiv verbform

Aktiv verbform: Tomas kör bilen.

s p ao

Subjektet gör något, är aktivt. Kör är då en aktiv verbform.

Passiv verbform: Bilen körs av Tomas.

s p agent

Subjektet gör inget, är passivt. Körs är en passiv verbform.

Objektet i den aktiva meningen blir subjekt i den passiva meningen.

De passiva verbformerna slutar på -s.

Passivum kan också uttryckas genom hjälpverben bliva eller vara + perfekt particip av huvud verbet.

Bilen blir körd av Tomas.

Vissa verb slutar på -s utan att vara passiva. (deponens). Andas, brottas, minnas, hämnas.

H. Transitiva, intransitiva verb

Transitiva verb kan ha objekt (som blir subjekt i passiv sats).

Tomas kör bilen

s p a.objekt

Intransitiva verb kan inte ha objekt.

Barnen cyklar

I. Reflexiva verb

Reflexiva verb har reflexivt pronomen som objekt.

Han tvättar sig Sig är reflexivt pronomen.

s p a.objekt

Adverb

©Jerry Andersson

Adverb kan ensamma svara på frågorna: (Frågeorden själva är också adverb)

när?	sedan, då, snart
var?	här, ute, borta
hur gör någon något?	långsamt, vackert, osäkert
vart?	ut, bort, dit
varifrån?	hemifrån
hur ofta?	ibland, alltid, ofta

Att skilja adverb från adjektiv

En del adverb är till formen identiska med adjektiv, vackert, högtidligt, bra, snabbt.

Till sin funktion siljer sig dock adverbena från adjektiven.

På engelska slutar de flesta av dessa adverb på -ly.

Adjektiv

- Talar om hur något är eller ser ut.
- Kan böjas (en stor björn, ett stort hus, stora hus)
- Är bestämning till substantiv och pronomen.

Adverb

- Talar om hur någon gör något.
- Kan inte böjas.
- Är bestämning till verb, adjektiv och adverb.

Om man lär sig regel c, behöver man aldrig begå några misstag. Då har man dessutom förstått de båda ordklassernas funktion i meningen.

▼
Huset är vackert.
subst adjektiv

Vackert är bestämning till huset.
Huset är ett substantiv.
Alltså är vackert ett adjektiv.

Övningen på adverb tränar regel c.
▼
Hon sjunger vackert
verb adverb

Vackert är bestämning till sjunger.
Sjunger är verb.
Alltså är vackert adverb.

Konjunktioner

©Jerry Andersson

Konjunktioner är ord som "binder samman" eller "ord som förenar".

A. Samordnande konjunktioner

Bindeord som förenar ord och satser av samma slag.

1. <u>Kopulativa</u> (förbindande):	och, samt	<u>Huvudsats och bisats</u>
2. <u>Disjunktiva</u> (särskiljande):	eller	En huvudsats kan stå som egen mening.
3. <u>Adversativa</u> (motsättande):	men, utan	Det kan inte bisatsen.
4. <u>Explanativa</u> (förklarande)	för, ty	Man kan också avgöra om en sats är huvudsats eller bisats genom att sätta in <u>inte</u> i meningen.

A. Underordnande konjunktioner

Fogeord som inleder bisats.

1. Det allmänna <u>fogeordet att</u>	att	p+inte = huvudsats	Han kommer, om han kan.	pred	pred
2. <u>Konsekutiva</u> (följd)	så att	inte+p = bisats			
3. <u>Finala</u> (avsikt)	för att, på det att		Efter p = huvudsats		före p = bisats
4. <u>Temporala</u> (tid)	då, när, medan, sedan, under det att, just som, innan, förrän, till dess att, tills, så snart som				
5. <u>Kausala</u> (orsak)	emedan, enär, då, eftersom, därför att				
6. <u>Konditionala</u> (villkor)	om, ifall, såvida, såvitt, försåvitt, (om) bara				
7. <u>Koncessiva</u> (medgivande el. motsats)	fastän, fast, även om, om också, om än, låt vara att				
8. <u>Komparativa</u> (jämförande)	som, såsom, liksom, än, ju (...desto)				
9. <u>Interrogativa</u> (frågande)	om, huruvida				

Interjektioner

©Jerry Andersson

Interjektioner är oböjliga och bildar i regel egna meningar.

Interjektioner är av olika slag:

A. Utrop som uttryck för känsla	usch, fy, aj, å
B. Härmningsord	pang, bom, plask
C. Lystringsord och hälsningar	hallå, hej, adjö
D. Svordomar	djävlar

Substantiv

©Jerry Andersson

	Numerus	Form	Genus	Kasus	Konk/abs	Dekli	Typ av subst
1 vattendraget							
2 roddbåtarna							
3 gräsmattornas							
4 överraskning							
5 förslaget							
6 ogräsens							
7 Anna							
8 regeringar							
9 folkets							
10 vila							
11 stålets							
12 björkar							
13 oväder							
14 fotografierna							
15 saxens							
16 program							
17 Stinas							
18 lövens							
19 kartböcker							
20 besättnings							
21 förvåningen							
22 flit							
23 årens							
24 vapen							
25 nötters							
26 schemat							
27 Medelhavet							
28 luft							
29 klassernas							
30 socker							
31 trä							
32 träd							
33 kommana							
34 dagens							
35 månen							

Substantiv

Facit	Numerus	Form	Genus	Kasus	Konk/abst	Deklin	Typ av subst
1 vattendraget	sing	best	t-gen	grundf	konkr	6	artnamn
2 roddbåtarna	plur	best	n-gen	grundf	konkr	2	artnamn
3 gräsmattornas	plur	best	n-gen	genitiv	konkr	1	artnamn
4 överraskning	sing	obest	n-gen	grundf	abstr	2	
5 förslagets	sing	best	t-gen	genitiv	abstr	6	
6 ogräsens	plur	best	t-gen	genitiv	konkr	6	artnamn
7 Anna	sing	obest	n-gen	grundf	konkr	1	egennamn
8 regeringar	plur	obest	n-gen	grundf	konkr	2	kollektiva
9 folkets	sing	best	t-gen	genitiv	konkr	6	kollektiva
10 vila	sing	obest	n-gen	grundf	abstr		
11 stålets	sing	best	t-gen	genitiv	konkr		ämnesnamn
12 björkar	plur	obest	n-gen	grundf	konkr	2	artnamn
13 oväder	sing/plur	obest	t-gen	grundf	konkr	6	artnamn
14 fotografierna	plur	best	t-gen	grundf	konkr	3	artnamn
15 saxens	sing	best	n-gen	genitiv	konkr	2	artnamn
16 program	sing/plur	obest	t-gen	grundf	konkr	6	artnamn
17 Stinas	sing			genitiv	konkr		egennamn
18 lövens	plur	best	t-gen	genitiv	konkr	6	artnamn
19 kartböcker	plur	obest	n-gen	grundf	konkr	3	artnamn
20 besättningens	sing	best	n-gen	genitiv	konkr	2	kollektiva
21 förvåningen	sing	best	n-gen	grundf	abstr		
22 flit	sing	obest	n-gen	grundf	abstr		
23 årens	plur	best	t-gen	genitiv	konkr	6	artnamn
24 vapen	plur	obest	t-gen	grundf	konkr	6	artnamn
25 nötters	plur	obest	n-gen	genitiv	konkr	3	artnamn
26 schemat	sing	best	t-gen	grundf	konkr	5	artnamn
27 Medelhavet	sing		t-gen	grundf	konkr		egennamn
28 luft	sing	obest	n-gen	grundf	konkr		ämnesnamn
29 klassernas	plur	best	n-gen	genitiv	konkr	3	kollektiva
30 socker	sing	obest	t-gen	grundf	konkr		ämnesnamn
31 trä	sing	obest	t-gen	grundf	konkr		ämnesnamn
32 träd	sing/plur	obest	t-gen	grundf	konkr	6	artnamn
33 kommana	plur	best	t-gen	grundf	konkr	5	artnamn
34 dagens	sing	best	n-gen	genitiv	konkr	2	artnamn
35 månen	sing	best	n-gen	grundf	konkr	2	artnamn

Substantiv övn 2 Facit

©Jerry Andersson

- 1 som om han ginge på glas, som vore han rädd att krossa ..
- 2 som om de vore främlingar allihop efter alla år
- 3 rusar iväg som ett nyckfullt barn
- 4 strupen snörde sig samman när han mötte dvärgen
- 5 tryckte handen mot pannan i en snabb rörelse
- 6 kunde vakna till liv, tala hektiskt, febrig i blicken
- 7 en liten oformlig gestalt med för stort ansikte
- 8 Atlas ögon spelade och lurad i sina smala springor.....
- 9 njöt av att bli ensam med kungen
- 10 utan att röra sig ur fläcken
- 11 armborst, jagar kajor från tornet
- 12 möter dvärgen Atlas i trappan
- 13 stod en varelse ... som stigen ur stenen
- 14 som ögonen på ett djur, som oförmodat ertappat sitt byte
- 15 älskade kajor av en särskild orsak
- 16 Saturnus, den kallaste och avlägsnaste av stjärnor
- 17 ger kungen ett knippe döda kajor
- 18 Atlas överräcker en bukett döda kajor
- 19 kungen ryggar tillbaka inför gåvan; störtar utför trappan
- 20 ett knippe svarta fåglar likt en sorglig bukett
- 21 av en särskild orsak älskade han kajor
- 22 Dvärgen skrattar: - Djävulen hittar nog de sina till sist.
- 23 Kom efterlängtat till världen - ett helt folk hade väntat
- 24 "Tänk när du blir kung" - känns som ett hot, en fara
- 25 klockorna de goda andarna - tycker Arvid om
- 26 ringde för hans välgång - tyckte Arvid inte om
- 27 håller för öronen för att slippa höra klockorna
- 28 blick på tiden innan han blev kung
- 29 prins ... hade man bara sett den blivande kungen i honom
- 30 Klockorna i staden klämtade och klingade.
- 31 mäktig ett andligt motstånd som ingen kunde bryta ner
- 32 inte medveten om sin styrka själv
- 33 känner omgivningens besvikelse, fast ingen visade något
- 34 mer för alkemi och astrologi än för att styra sitt rike
- 35 ägnar sig åt att söka "de vises sten"
- 36 alltid i Lejontornet sedan han överlämnat makten till Arvid
- 37 Klockorna manar att uppfylla plikter

glas		
främlingar	år	
barn		
strupen	dvärgen	
handen	pannan	rörelse
liv	blicken	
gestalt	ansikte	
Atlas	ögon	springor
kungen		
fläcken		
armborst	kajor	tornet
dvärgen	Atlas	trappan
varelse	stenen	
ögonen	djur	byte
kajor	orsak	
Saturnus	stjärnor	
kungen	knippe	kajor
Atlas	bukett	kajor
kungen	gåvan	trappan
knippe	fåglar	bukett
orsak	kajor	
Dvärgen	Djävulen	
världen	folk	
kung	hot	fara
klockorna	andarna	Arvid
välgång	Arvid	
öronen	klockorna	
blick	tiden	kung
prins	kungen	
Klockorna	staden	
motstånd		
styrka		
omgivningens	besvikelse	
alkemi	astrologi	rike
sten		
Lejontornet	makten	Arvid
Klockorna	plikter	

Adjektiv

©Jerry Andersson

A. Vilka är adjektivets tre komparationsgrader?

--	--	--

B. I vilken komparationsgrad står följande adjektiv?

1 viktigare		
2 störst		
3 berömd		
4 mer intresserad		
5 besvärlig		
6 underligast		
7 äldst		
8 underst		
9 vacker		
10 vänligare		
11 ung		
12 värst		
13 mest förvånad		
14 gulare		
15 glad		

c. Komparera följande adjektiv:

	Positiv	Komparativ	Superlativ
1	dyr		
2	partisk		
3	trång		
4	gammal		
5	troende		
6	fuktig		
7	beundrad		
8		övre	
9	grov		
10	hög		
11	nitisk		
12		bakre	
13	låg		
14	blå		
15	liten		
16		undre	
17	bildad		
18	dålig		
19	frisk		
20	stor		

Adjektiv Facit

©Jerry Andersson

A. Vilka är adjektivets tre komparationsformer?

positiv		Komparativ		Superlativ	
---------	--	------------	--	------------	--

B. I vilken komparationsgrad står följande adjektiv?

1 viktigare	komparativ	
2 störst	superlativ	
3 berömd	positiv	
4 mer intresserad	komparativ	
5 besvärlig	positiv	
6 underligast	superlativ	
7 äldst	superlativ	
8 underst	superlativ	
9 vacker	positiv	
10 vänligare	komparativ	
11 ung	positiv	
12 värst	superlativ	
13 mest förvånad	superlativ	
14 gulare	komparativ	
15 glad	positiv	

C. Komparera följande adjektiv:

	Positiv	Komparativ	Superlativ
1	dyr	dyrare	dyrast
2	partisk	mer partisk	mest partisk
3	trång	trängre	trängst
4	gammal	äldre	äldst
5	troende	mer troende	mest troende
6	fuktig	fuktigare	fuktigast
7	beundrad	mer beundrad	mest beundrad
8		övre	överst
9	grov	grövre	grövst
10	hög	högre	högst
11	nitisk	mer nitisk	mest nitisk
12		bakre	bakerst
13	låg	lägre	lägst
14	blå	blåare	blåast
15	liten	mindre	minst
16		undre	underst
17	bildad	mer bildad	mest bildad
18	dålig	sämre	sämst
19	frisk	friskare	friskast
20	stor	större	störst

D. Vilka ordklasser är adjektiven bestämningar till?

Substantiv		Pronomen	
------------	--	----------	--

E. Vilka adjektiv finns i satserna nedan?

- 1 kajorna del i hans mystiska flykt bortom tiden
- 2 tjänarnas underdåniga miner plågade honom
- 3 tjänarna tycktes alltid förstora hans egna känslor
- 4 ansträngde sig att se uttryckslös och ligkiltig ut
- 5 alltid omgiven av leende ansikten
- 6 trots att alla i borgen var olyckliga
- 7 sårad över att prinsen skydde honom; hämnas
- 8 såg hur plågad Arvid var att han inte dög till kung
- 9 något onaturligt med dvärgen, som han inte förstod
- 10 förbindelse med en värld vidare och skönare än denna
- 11 när han läste mystikerna kände han sig som pånyttfödd
- 12 en högre verklighet höll på att ta form i honom
- 13 hans osynliga världar lockar honom ständigt
- 14 mot sin vilja tillhörde han de prunkande tygmassorna
- 15 mystikens sköna värld mycket verkligare för honom
- 16 livet som en överklig syn, ett skugglikt minne
- 17 oändligt främmande stod han inför sitt folk
- 18 skarprättare, ingen simpel bödel; avrättade med svärd
- 19 Livet inte den bästa lösningen - döden inte den sämsta
- 20 blick som skapad för människor i deras sista timme.
- 21 blicken ingav ett fruktansvärt lugn, en oerhörd styrka
- 22 Äkta vänskap måste inte övas i dagar eller år
- 23 skarprättare och en munk, underlig sammanställning
- 24 ovanligt förstånd redan som späd
- 25 befattade sig inte med gott och ont.
- 26 Rätt eller orätt inte hans sak
- 27 vänner emellan gäller högre lagar än att be om ursäkt
- 28 ville göra livet så surt som möjligt för Helge
- 29 ju mer han förföljdes, desto lyckligare var han att leva
- 30 borde försvinna och inte ligga gammalt folk till last

mystiska	
underdåniga	
egna	
uttryckslös	ligkiltig
leende	
olyckliga	
sårad	
plågad	
onaturligt	
vidare	skönare
pånyttfödd	
högre	
osynliga	
prunkande	
sköna	verkligare
överklig	skugglikt
främmande	
simpel	
bästa	sämsta
sista	
fruktansvärt	oerhörd
äkta	
underlig	
ovanligt	späd
gott	ont
rätt	orätt
högre	
surt	
lyckligare	
gammalt	

Pronomen

©Jerry Andersson

A. Personliga pronomen

Fyll i rätt former.

	Subjekts- form	Objekts- form
s 1:a pers		
i 2:a pers		
n 3:e pers		
g		
p 1:a pers		
l 2:a pers		
u 3:e pers		

B. Possessiva pronomen

Fyll i formerna.

s 1:a pers						
i 2:a pers						
n 3:e pers						
g						
p 1:a pers						
l 2:a pers						
u 3:e pers						

C. Relativa pronomen

Vilka är svenskans relativa pronomen?

--	--	--	--	--	--	--	--

Pronomen Facit

©Jerry Andersson

A. Personliga pronomen

Fyll i rätt former.

		Subjekts- form	Objekts- form
s	1:a pers	jag	mig
i	2:a pers	du	dig
n	3:e pers	han	honom
g		hon	henne
		den	den
		det	det
p	1:a pers	vi	oss
l	2:a pers	ni	er
u	3:e pers	de	dem

Possessiva pronomen

Fyll i formerna.

s	1:a pers	min	mitt	mina
i	2:a pers	din	ditt	dina
n	3:e pers	hans		
g		hennes		
		dess		
		dess		
p	1:a pers	vår	vårt	våra
l	2:a pers	er	ert	era
u	3:e pers	deras		

Relativa pronomen

Vilka är svenskans relativa pronomen?

som	vilken	vad	vars
-----	--------	-----	------

Blandad övning

Placera in dessa pronomen i rätt grupp.

hennes, somliga, ert, vem, oss, man, vars, sin,
dig, deras, vad, hurudant, som, vilket många, ni,
någon, vår, han, sig.

personliga	oss	han	dig	ni
possessiva	hennes	deras	ert	vår
reflexiva	sin	sig	x	x
relativa	vars	vilket	som	vad
interrogativa	vem	hurudant	vad	vilket
indefinita	somliga	någon	man	många

Ge alla bestämmingar till dessa pronomen.

mig	personliga	objektsform	singular	1:a pers
vårt	possessiva	plural	1:a pers	x
dem	personliga	objektsform	plural	3:e pers
han	personliga	subjektsform	singular	3:e pers
dess	possessiva	singular	3:e pers	x
ni	personliga	plural	subjektsform	2:a pers

Pronomen

Exempel	Typ av pronomen	
1 Alla kan komma.	Alla	
2 De där böckerna har jag fått av min bror.	De där	
3 De har hjälpt varandra.	varandra	
4 De här frågorna intresserar mig mycket.	De här	
5 De här pojkarna är goda vänner.	De här	
6 De som är mina vänner vet det bäst.	De	
7 De tvättade sig.	sig	
8 Den bästa frukten var den från förra året.	Den	
9 Den dag, som har gått, kommer aldrig tillbaka.	Den	
10 Den som lever får se.	Den	
11 Den stunden ska jag aldrig glömma.	Den	
12 Den tid kommer, då han får ångra sitt misstag.	Den	
13 Denna bok tillhör mig.	Denna	
14 Det där är ett nybyggt hus.	Det där	
15 Det hus, som ligger närmast sjön, innehåller fem rum.	Det	
16 Det kan du ha rätt i.	Det	
17 Det trädet har jag planterat.	Det	
18 Detta rykte gick ut över hela landet.	Detta	
19 En karl, som gick på gatan ropade på mig.	som	
20 En sådan sak behåller alltid sitt värde.	sitt	
21 Följden blev den, att alla gick sin väg.	den	
22 Han fick en sådan framgång, att han snart var en rik man	sådan	
23 Han gör bara vad han måste göra.	vad	
24 Han har inga vänner.	inga	
25 Han har köpt sig ett hus.	sig	
26 Han lämnade ett brev, vilket hade följande lydelse.	vilket	
27 Han var inte på det humöret.	det	
28 Han ville veta, vad du gjorde.	vad	
29 Han är en vän, vars ord man kan lita på.	vars	
30 Har du alltid haft den åsikten?	den	
31 Hon säger alltid, vad hon tänker.	vad	
32 Hur vet man det?	man	
33 Hurdant är vädret idag?	Hurdant	
34 Jag har kanske sårat dig, vilket inte alls var min mening.	vilket	
35 Jag har många blommor.	många	
36 Man kan inte göra alla till lags.	alla	
37 Någon har frågat efter dig.	någon	
38 Pojkarna jagade varandra.	varandra	
39 På det här sättet kommer vi ju ingen vart.	det här	
40 Till hans förtjänster hörde också den att kunna tiga	den	
41 Trädet har förlorat sina blad.	sina	
42 Vad hände sedan?	Vad	
43 Vad jag främst vill framhålla är detta.	detta	
44 Vad är det där för en karl?	Vad	
45 Vem skriver du till?	Vem	
46 Vi såg varandra på långt håll.	varandra	
47 Vi, som känner honom, förstår hans svårigheter.	som	
48 Vilken bok vill du ha?	Vilken	
49 Vilket är det äldsta av husen?	Vilket	
50 Vill du köpa den här tavlan?	den här	

Pronomen FACIT

Exempel	Typ av pronomen
1 Alla kan komma.	indefinita
2 De där böckerna har jag fått av min bror	demonstrativa
3 De har hjälpt varandra	reciprokt
4 De här frågorna intresserar mig mycket.	demonstrativa
5 De här pojkarna är goda vänner	demonstrativa
6 De som är mina vänner vet det bäst.	determinativa
7 De tvättade sig.	reflexiva
8 Den bästa frukten var den från förra året.	determinativa
9 Den dag, som har gått, kommer aldrig tillbaka.	determinativa
10 Den som lever får se.	determinativa
11 Den stunden ska jag aldrig glömma.	demonstrativa
12 Den tid kommer, då han får ångra sitt misstag.	determinativa
13 Denna bok tillhör mig	demonstrativa
14 Det där är ett nybyggt hus.	demonstrativa
15 Det hus, som ligger närmast sjön, innehåller fem rum.	determinativa
16 Det kan du ha rätt i.	demonstrativa
17 Det trädet har jag planterat	demonstrativa
18 Detta rykte gick ut över hela landet	demonstrativa
19 En karl, som gick på gatan ropade på mig.	relativa
20 En sådan sak behåller alltid sitt värde.	reflexiva
21 Följden blev den, att alla gick sin väg.	determinativa
22 Han fick en sådan framgång, att han snart var en rik man.	determinativa
23 Han gör bara vad han måste göra.	relativa
24 Han har inga vänner.	indefinita
25 Han har köpt sig ett hus.	reflexiva
26 Han lämnade ett brev, vilket hade följande lydelse.	relativa
27 Han var inte på det humöret.	demonstrativa
28 Han ville veta, vad du gjorde.	interrogativa
29 Han är en vän, vars ord man kan lita på.	relativa
30 Har du alltid haft den åsikten?	demonstrativa
31 Hon säger alltid, vad hon tänker.	relativa
32 Hur vet man det?	indefinita
33 Hurdant är vädret idag?	interrogativa
34 Jag har kanske sårat dig, vilket inte alls var min mening.	relativa
35 Jag har många blommor.	indefinita
36 Man kan inte göra alla till lags.	indefinita
37 Någon har frågat efter dig.	indefinita
38 Pojkarna jagade varandra.	reciprokt
39 På det här sättet kommer vi ju ingen vart.	demonstrativa
40 Till hans förtjänster hörde också den att kunna tiga	determinativa
41 Trädet har förlorat sina blad.	reflexiva
42 Vad hände sedan?	interrogativa
43 Vad jag främst vill framhålla är detta.	demonstrativa
44 Vad är det där för en karl?	interrogativa
45 Vem skriver du till?	interrogativa
46 Vi såg varandra på långt håll	reciprokt
47 Vi, som känner honom, förstår hans svårigheter.	relativa
48 Vilken bok vill du ha?	interrogativa
49 Vilket är det äldsta av husen?	interrogativa
50 Vill du köpa den här tavlan?	demonstrativa

Verb

1 Vilka är temaformerna i sv?				
2 Vilka är verbets tidsformer?				
3 Ta tema på verbet spela.				
4 Böj "spela" i tidsformer.				
5 Till vilka tidsformer används "supinum"?				
6 Till vilken tidsform används "imperfekt"?				
7 Till vilka tidsformer används "infinitiv"?				
8 Efter vilka verbformer används perfekt particip?				

Verbets tema:

Verbets tidsformer:

--	--

B. Vilka verb finns i dessa rader?

1 rusar iväg som ett nyckfullt barn		
2 strupen snörde sig samman, när han mötte dvärgen.		
3 tryckte handen mot pannan i en snabb rörelse		
4 plötsligt vakna till liv och tala hektiskt.		
6 Atlas ögon spelade och lurade i sina smala springor.....		
7 njöt av att bli ensam med kungen		
8 Som en osalig skugga förföljde hon honom.		
9 sporrarna klirrade så grant		
10 hyste djup tillgivenhet för riddar Ture;		
11 endast Häxan vågade nämna honom		
12 som ett torrt skinn flängde hon efter honom		
13 låg han där näsan mot stocken och sporrarna mot skyn		
14 Sådan kvinnan är bliver hon		
15 Ålder och visdom följs inte alltid åt		
16 Hennes hånskratt fladdrade efter honom		
17 förstår att han måste bort, Mikael instämmer		
18 lämnade inte ut sitt namn, det var hemligt		
19 förlorade var morgon medvetandet för en kort stund		
20 själen flydde - han visste inte varthän		
21 solen rann som guld in genom fönstret		
22 tjänarnas underdåniga miner plågade honom		
23 undvek att ge befallningar		
24 tjänarna tycktes alltid förstora hans egna känslor		
25 ansträngde sig att se uttryckslös och likgiltig ut		
26 Arvid kände genast skräck för honom		
27 log aldrig - en orsak till Arvids tillgivenhet		
28 dårskap att de andra tycktes trivas i vidundrets mage		
29 såg hur plågad Arvid var att han inte dög till kung		
30 något onaturligt med dvärgen, som han inte förstod då		

Verb

Facit

1 Vilka är temaformerna i sv?	infinitiv	imperfekt	supinum	perfekt particip	
2 Vilka är verbets tidsformer?	presens	imperfekt	perfekt	pluskvamperfe	futurum
3 Ta tema på verbet spela.	spela	spelade	spelat	spelad	
4 Böj "spela" i tidsformer.	spelar	spelade	har spelat	hade spelat	ska spela
5 Till vilka tidsformer har "supinum" använts?			perfekt	pluskvamperfekt	
6 Till vilken tidsform har "imperfekt" använts?			imperfekt		
7 Till vilka tidsformer har "infinitiv" använts?			presens	futurum	
8 Efter vilka verbformer används perfekt particip?			är	blir	

Verbets tema:

Verbets tidsformer:

infinitiv	imperfekt	supinum	perf part	presens	
spela	spelade	spelat	spelad	spelar	
				imperfekt	spelade
				perfekt	har spelat
				pluskvamperfekt	hade spelat
				futurum	ska spela
presens	imperfekt	perfekt	är		
futurum		pluskvam.	blir		

Vilka verb finns i dessa rader?

- rusar iväg som ett nyckfullt barn
- strupen snörde sig samman, när han mötte dvärgen.
- tryckte handen mot pannan i en snabb rörelse
- kunde plötsligt vakna till liv och tala hektiskt.
- Atlas ögon spelade och lurade i sina smala springor.....
- njöt av att bli ensam med kungen
- Som en osalig skugga förföljde hon honom.
- sporrarna klirrade så grant
- hyst djup tillgivenhet för riddar Ture;
- endast Häxan vågade nämna honom
- som ett torrt skinn flängde hon efter honom
- låg han där näsan mot stocken och sporrarna mot skyn
- Sådan kvinnan är bliver hon
- Ålder och visdom följs inte alltid åt
- Hennes hånskratt fladdrade efter honom
- förstår att han måste bort, Mikael instämmer
- lämnade inte ut sitt namn, det var hemligt
- förlorade var morgon medvetandet för en kort stund
- själen flydde - han visste inte varthän
- solen rann som guld in genom fönstret
- tjänarnas underdåniga miner plågade honom
- undvek att ge befallningar
- tjänarna tycktes alltid förstora hans egna känslor
- ansträngde sig att se uttryckslös och likgiltig ut
- Arvid kände genast skräck för honom
- log aldrig - en orsak till Arvids tillgivenhet
- dårskap att de andra tycktes trivas i vidundrets mage
- såg hur plågad Arvid var att han inte dög till kung
- något onaturligt med dvärgen, som han inte förstod då

rusar	
snörde	mötte
tryckte	
vakna	tala
spelade	lurade
njöt	
förföljde	
klirrade	
hyste	
vågade	nämna
flängde	
låg	
är	bliver
följs	
fladdrade	
förstår	instämmer
lämnade	var
förlorade	
flydde	visste
rann	
plågade	
undvek	ge
tycktes	förstora
ansträngde	se
kände	
log	
tycktes	trivas
såg	dög
förstod	

	Infinitiv	Imperfekt	Supinum	Perf. Particip
1	brinna	brann	brunnit	brunnen
2	trycka	tryckte	tryckt	tryckt
3	kunna	kunde	kunnat	
4	spela	spelade	spelat	spelad
5	njuta	njöt	njutit	njuten
6	förfölja	förföljde	förföljt	förföljd
7	klirra	klirrade	klirrat	
8	hysa	hyste	hyst	hyst
9	våga	vågade	vågat	vågad
10	flänga	flängde	flängt	
11	ligga	låg	legat	
12	vara	var	varit	
13	följa	följde	följt	följd
14	fladdra	fladdrade	fladdrat	
15	förstå	förstod	förstått	förstådd
16	lämna	lämnade	lämnat	lämnad
17	fly	flydde	flytt	
18	rinna	rann	runnit	runnen
19	plåga	plågade	plågat	plågad
20	undvika	undvek	undvikit	undviken
21	känna	kände	känt	känd
22	le	log	lett	
23	se	såg	sett	sedd
24	förstå	förstod	förstått	förstådd

Ange vilka tidsformerna för verben i meningarna!

- Peter promenerar till skolan varje morgon
- Vi försökte att hjälpa pojken, och till sist lyckades vi.
- Har du lyssnat på din nya grammofonskiva?
- Min bror kommer att arbeta varje dag nästa vecka.
- Mary spelar ofta tennis på eftermiddagarna.
- Lärarna ville se den nya filmen.
- Hur länge har du känt honom?
- Min bror sov gott, men jag har inte sovit alls.
- Jag behöll boken, men har inte behållit pennan.
- De körde fort. Vi hade aldrig åkt så fort tidigare.
- Hon möter barnen, hon har aldrig mött föräldrarna.
- De har aldrig gillat hans nya bil.
- Lejonet kommer att döda fåret.
- Flickan tittade på TV nästan varje kväll.
- Linda skrev till Bo, men hon hade inte skrivit till Ann.
- Han gjorde en stol, och han hade gjort ett bord förut.
- Jan ska bygga ett stort hus. Han har byggt många hus.
- Han viker alltid ihop sin tidning, när han har läst den.
- Har du lovat honom att komma?
- Vi har just återvänt från en resa till London.
- Hon pekade på mannen, som hade besökt dem.
- Flickan föredrar att tala engelska.
- Han kommer snart att glömma, vad han har lovat.
- Har ni insett, hur svårt det kommer att bli?
- Barnen åkte till affären, när pappa hade städat huset.
- Vi har bott i en lägenhet, men mamma föredrar ett hus.
- Hon har aldrig sjungit den sången förut.
- De vann en massa pengar, när de var i Spanien.
- När jag har klätt på mig, rusar jag ner för trappan.
- Min bror skrattade varje gång han hörde historien.

presens	
imperfekt	imperfekt
perfekt	
futurum	
presens	
imperfekt	
perfekt	
imperfekt	perfekt
imperfekt	perfekt
imperfekt	pluskvamperfekt
presens	perfekt
perfekt	
futurum	
imperfekt	
imperfekt	pluskvamperfekt
imperfekt	pluskvamperfekt
futurum	perfekt
presens	perfekt
perfekt	
perfekt	
imperfekt	pluskvamperfekt
perfekt	presens
perfekt	
imperfekt	imperfekt
perfekt	presens
imperfekt	imperfekt

Vilka av dessa verb är hjälpverb?

1 köpa, ska, ha, samla, dela	ska	ha
2 visa, få, måste, veta, äga	få	måste
3 vara, vinna, bli, bevisa	vara	bli
4 spela, kasta, vilja, kan	vilja	kan

F. Skriv dessa verb i imperativ!

1 röka	visa	rök	visa
2 springa	krypa	spring	kryp
3 sjunga	läsa	sjung	läs
4 vrida	sluta	vrid	sluta
5 dra	breda	dra	bred

G. Ange vilka av dessa verb som är starka.

1 ordna, leta, skriva, klyva	skriva	klyva
2 bita, läsa, köpa, bjuda, visa	bita	bjuda
3 flyta, stjäla, segra, heta, tro	flyta	stjäla
4 höra, åka, äta, fara, spå	äta	fara
5 falla, undra, mena, bära,	falla	bära
6 sluta, hålla, gråta, kasta, rusa	hålla	gråta

H. Böj verbet "springa" i alla former nedan. Ange också för varje verbform hurvida den är finit eller infinit.

	Böjning	Finit/infinit?
supinum	sprungit	infinit
imperfekt	sprang	finit
presens part.	springande	infinit
infinitiv	springa	infinit
imperativ	spring	finit
presens	springer	finit
perfekt part.	sprungen	infinit

I Skriv så många bestämmingar som möjligt till de här verben.

supinum	x	huvudverb	starkt	infinit	aktiv	intransitivt	x
x	x	huvudverb	svagt	infinit	passiv	intransitivt	presens partici
imperfekt	imperfekt	hjälpverb	starkt	finit	aktiv	transitivt	x
x	x	huvudverb	starkt	finit	aktiv	transitivt	imperativ
perfekt particip	x	huvudverb	svagt	infinit	passiv	intransitivt	x
x	presens	huvudverb	starkt	finit	aktiv	transitivt	x
infinitiv	x	huvudverb	svagt	infinit	aktiv	intransitivt	x
x	x	hjälpverb	svagt	infinit	aktiv	intransitivt	x
supinum	x	huvudverb	starkt	infinit	aktiv	intransitivt	x

Adjektiv/adverb Facit

©Jerry Andersson

Vilket ord adj/adv?	Ordet är best. till:	Bestäm. ordklass	Adj/adv?
hög	röst	subst	adj
högt	talat	verb	adv
vackert	sjunger	verb	adv
vackert	hus	subst	adj
försiktig	man	subst	adj
försiktigt	kör	verb	adv
dåligt	skämt	subst	adj
dåligt	spelade	verb	adv
tyst	hus	subst	adj
tyst	öppnade	verb	adv
kallt	det	pron	adj
kallt	frågade	verb	adv
lätt	problem	subst	adj
lätt	gjort	verb	adv
bra	lärare	subst	adj
bra	undervisar	verb	adv
bra	engelska	subst	adj
bra	talade	verb	adv
snabbt	fartyg	subst	adj
snabbt	kör	verb	adv
hårt	arbete	subst	adj
hårt	arbetar	verb	adv
försiktiga	de	pron	adj
försiktigt	arbetade	verb	adv
intresserad	han	pron	adj
intensivt	lyssnade	verb	adv
glatt	vinkade	verb	adv
glatt	leende	subst	adj
lätt	gjort	verb	adv
lätt	uppgift	subst	adj
intressant	det	pron	adj

Konjunktioner

©Jerry Andersson

A. Underordnande konjunktioner (inleder bisats)

Ange vilken typ av underordnande konjunktion som finns i meningarna.

Använd dessa förkortningar:

följd, avsikts, tids, orsaks, villkors, medgivande, jämförande, fråge, att-sats.

1 Alltsedan vi möttes i Paris, har vi varit bästa vänner.	
2 Det har snöat hela dagen, så att alla vägar är oframkomliga.	
3 Eftersom det regnade, stannade vi hemma.	
4 Fastän han är lat, har han haft vissa framgångar.	
5 Försäkringen ska ge skydd, om en olycka inträffar.	
6 Han kommer sällan, förrän det är försent.	
7 Han var då lika gammal, som jag är nu.	
8 Han visste inte, om han skulle resa snart.	
9 Han är inte så stark, som han borde vara.	
10 Har du hört, att han nu bor i Stockholm?	
11 Här ska du få, för att du är snäll.	
12 Ifall du kan resa, så gör det.	
13 Innan jag visste ordet av, hade han försvunnit.	
14 Jag tog av mig rocken, därför att den var våt.	
15 Jag tycker inte om, att du säger så.	
16 Jag vet inte, om Lars har fått någon ny cykel.	
17 Just som vi lade ut från stranden, började det blåsa.	
18 Lars fick en ny cykel, eftersom hans gamla var utsliten.	
19 Om jag minns rätt, så var det för två år sedan.	
20 Såvida ingenting händer, spelas matchen i morgon.	
21 Vi hann knappt hem, innan det började regna.	
22 Vi ska lämna svar, sedan vi tänkt igenom förslaget.	
23 Vi var trötta, när vi kom fram.	
24 För att alla ska kunna åka, har vi sänkt biljettpriset.	

B. Samordnande konjunktioner (binder samman ord eller satser)

Vilka av följande ord är samordnande konjunktioner?

från, nära, men, vilken, eller, snart, och, ty, kanske, utan.

--	--	--	--	--

Konjunktioner

©Jerry Andersson

A. Underordnande konjunktioner Facit

- 1 tids
- 2 följd
- 3 orsaks
- 4 medgivande
- 5 villkors
- 6 tids
- 7 jämförande
- 8 fråge
- 9 jämförande
- 10 att-sats
- 11 orsaks
- 12 villkors
- 13 tids
- 14 orsaks
- 15 att-sats
- 16 fråge
- 17 tids
- 18 orsaks
- 19 villkors
- 20 villkors
- 21 tids
- 22 tids
- 23 tids
- 24 avsikts

men	eller	och	ty	utan
-----	-------	-----	----	------

Repetition

©Jerry Andersson

1 Vilka är substantivets två numerus?

2 Vad betyder ordet numerus?

3 Vilka är substantivets två former?

4 Vilka är substantivets fyra pronominella genus?

5 Vilka är substantivets artikelgenus?

6 Ange ändelserna för substantivets deklinationer.

1	<input type="text"/>	2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>	4	<input type="text"/>
5	<input type="text"/>	6	<input type="text"/>

7 Vilka är substantivets kasus?

8 Vilka är adjektivets komparationsgrader?

9 På vilka sätt kan adjektiven kompareras?

10 Vilka två typer av räkneord finns?

11 Personliga pronomens två former!

12 Vilka pronomen anger ägare?

13 Var i meningen står relativa pron.?

14 Relativt pronomen syftar tillbaka på..

15 Nämn fyra relativa pronomen?

16 Vilka är verbets tempus? Böj också verbet dela!

Tempus:	Dela:
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

17 Vilka former ingår i verbets tema? Ta också tema på verbet skriva!

Temaformer:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Skriva:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Används:	Till <input type="text"/>	Till <input type="text"/>	Till <input type="text"/>	Efter verben <input type="text"/>

18	Numerus	Form	Genus	Kasus
fruktans				
kast				
besluten				

19 I vilken komparatiosgrad står de här adjektiven?

beslutsam		lång	
grinigast		färre	
mest beundrad		sämre	

20 För vilka pronomen stämmer följande?

Personligt pron, 2:a pers, sing, objektsform	
Possessivt pron, 3:e pers, plur	
Personligt pron, 3:e pers, sing, subjektsform	
Personligt pron, 1: pers, sing, objektsform	

21 Fördela de här orden på rätt ordklass:

femtonde, ibland, besegrat, kamel, eftersom, under, berättade,
 underligare, oss, pang, svar, att, med, tusen, borta, yttertak
 eller, snart, fy, vrida, tre, renast, från, aj, sig, sotare, vars, svårast

Substantiv			
Adjektiv			
Räkneord			
Pronomen			
Verb			
Adverb			
Prepositioner			
Konjunktioner			
Interjektioner			

Repetition

©Jerry Andersson

1 Vilka är substantivets två numerus?

singular	plural
----------	--------

2 Vad betyder ordet numerus?

antal

3 Vilka är substantivets två former?

obestämd	bestämd
----------	---------

4 Vilka är substantivets fyra pronominella genus?

maskulinum	femininum	neutrum	reale
------------	-----------	---------	-------

5 Vilka är substantivets artikelgenus?

n-genus	t-genus
---------	---------

6 Ange ändelserna för substantivets deklinationer.

1	or	2	ar
3	er	4	r
5	n	6	-

7 Vilka är substantivets kasus?

grundform	genitiv
-----------	---------

8 Vilka är adjektivets komparationsgrader?

positiv	komparativ	superlativ
---------	------------	------------

9 På vilka sätt kan adjektiven kompareras?

med ändelser	med mer och mindre	regelbundet
--------------	--------------------	-------------

10 Vilka två typer av räkneord finns?

grundtal	ordningstal
----------	-------------

11 Personliga pronomens två former!

subjektsform	objektsform
--------------	-------------

12 Vilka pronomen anger ägare?

possessiva

13 Var i meningen står relativa pron.?

först i bisatsen

14 Relativt pronomen syftar tillbaka på...

korrelatet

15 Vilka är de relativa pronomina?

som	vilken	vad	vars
-----	--------	-----	------

16 Vilka är verbets tempus? Böj också verbet dela!

Tempus:	Dela:
presens	delar
imperfekt	delade
perfekt	har delat
pluskvamperfekt	hade delat
futurum	ska dela

17 Vilka former ingår i verbets tema? Ta också tema på verbet skriva!

Temaformer:	infinitiv	imperfekt	supinum	perfekt particip
Skriva:	skriva	skrev	skrivit	skrivnen
Används till:	Till presens	Till imperfekt	Till perfekt pluskvamperf	Efter verben är blir

18	Numerus	Form	Genus	Kasus
fruktans	sing	best/obest	n-gen	genitiv
kast	sing/plur	obest	n-gen/t-gen	grundform
besluten	plur	best	t-gen	grundform

19 I vilken komparatiosgrad står de här adjektiven?

beslutsam	positiv	lång	positiv
grinigast	superlativ	färre	komparativ
mest beundrad	superlativ	sämre	komparativ

20 För vilka pronomen stämmer följande?

Personligt pron, 2:a pers, sing, objektsform	dig
Possessivt pron, 3:e pers, plur	deras
Personligt pron, 3:e pers, sing, subjektsform	han, hon, den, det
Personligt pron, 1: pers, sing, objektsform	mig

21 Fördela de här orden på rätt ordklass:

Substantiv	sotare	yttertak	kamel
Adjektiv	underligare	svårast	renast
Räkneord	femtonde	tre	tusen
Pronomen	vars	oss	sig
Verb	berättade	vrida	besegrat
Adverb	snart	ibland	borta
Prepositioner	under	med	från
Konjunktioner	eller	att	eftersom
Interjektioner	pang	fy	aj